

AFRIKAANSA

AFRIKAANS, AFRIKAANS, AFRIKAANS

Language family: Indo-European, Germanic, West, Low Saxon-Low Franconian, Low Franconian.

Language codes:

ISO 639-1 af

ISO 639-2 afr

ISO 639-3 afr

Glottolog: afri1274.

Linguasphere: 52-ACB-ba.

Beste izen batzuk (autoglotonimoa: afrikaans):

afrikaans [AFK] hizk. Hegoafrika; baita Australia, Botswana, Kanada, Lesotho, Malawi, Namibia, Zambia, Zelanda Berria eta Zimbabwe ere.

BOTSWANA

afrikaans [AFK] 20.000 hiztun (1995, LBT). Ama hizkuntza bezala mintzatua nagusiki nekazarien granjetan eta Ghanzi herrian, Ghanzi distrituan, Kgalagadi Distrituaren hego erdialdean, bereziki hegoafrikar mugatik hurbil, eta Takatokwane herrian, Kweneng distrituan. Indo-European, Germanic, West, Low Saxon-Low Franconian, Low Franconian. Afrikanerrek mintzatua ama hizkuntza bezala (Ghanzi Distritua) eta baita arraza jatorria nahasia duen herriak ere (Kweneng eta Kgalagadi distrituak). Alfabetizazioa 1. hizkuntzan: % 100 Ghanzin, % 50 Kweneng eta Kgalagadin. Alfabetizazioa 2. hizkuntzan: % 75 Kweneng eta Kgalagadi distrituetan Tswanan, % 50 ingelesez; gutxi batzuk Ghanzi Distrituan Tswanan, gehiago ingelesez. Ikus sarrera nagusia Hegoafrikan.

HEGOAFRIKA

afrikaans [AFK] 6.200.000 hiztun (1991, Christos van Rensburg), hauetatik 1.000.000 bat bertako elebidunak dira ingelesez (1989, J. Holm), populazioaren % 15,1 (1995, The Economist), 4.000.000k darabilte Hego Afrikan 2. edo 3. hizkuntza bezala (1989, J. Holm). Herrialde guztietako populazio osoa 6.381.000;

2. hizkuntza dutenak barne: 10.000.000 (1999, WA). Pretoria eta Bloemfontein dira populazioaren zentro nagusiak. Cape malayak nagusiki Capetownen bizi dira eta batzuk Johannesburg, Pretoria, Durban, eta Port Elizabethen. Halaber mintzatua Australia, Botswana, Kanada, Lesotho, Malawi, Namibia, Zelanda Berria, Zambia eta Zimbabwen ere. Indo-European, Germanic, West, Low Saxon-Low Franconian, Low Franconian. Dialektoak: cape afrikaans (west cape afrikaans), orange river afrikaans, east cape afrikaans. XVII. m.an kolonialistek mintzaturiko nederlanderaren aldaera bat, gehi malaiera, hizkuntza bantuak, khoisan hizkuntzak, portugesa, eta beste hainbat europar hizkuntzei hartutako zenbait mailegu lexikal eta sintaktikorekin. Beren arbasoak Javatik etorriak duela 300 urte. 150.000 cape malayarrek afrikaans mintzatzen dute; batzuek baita ingelesa ere. Hizkuntza nazionala.

MALAWI

afrikaans [AFK] Indo-European, Germanic, West, Low Saxon-Low Franconian, Low Franconian. Hego Afrikatiko nederlanderadun jendeak mintzatzen du. Ikus sarrera nagusia Hegoafrikan.

NAMIBIA

afrikaans [AFK] 133.324 hiztun (1991eko errolda), populazioaren % 25ak erabilia Windhoek-en beren etxeetan (1995 errolda). Ezezaguna iparraldean, owambo tribuen artean eta Kavango eta Caprivi eskualdeetan. Indo-European, Germanic, West, Low Saxon-Low Franconian, Low Franconian. Lehenago estatus ofiziala zuen. Ikus sarrera nagusia Hegoafrikan.

ZAMBIA

afrikaans [AFK] Indo-European, Germanic, West, Low Saxon-Low Franconian, Low Franconian. Komunikazio handiko hizkuntza. Ikus sarrera nagusia Hegoafrikan.

Hizkuntza / lengua: afrikaansa / afrikaans / afrikaans / afrikaans.
Hiztunak / hablantes (2002): 6.376.000 (Rafael del Moral).

Herrialdea / país: Hegoafrika (6.220.000, populazio zuriaren % 60 eta mestizoen % 50).

<p>HISTORIA. Familia germanikoaren mendebaldeko adarreko indoeuropar hizkuntza, familia berekoak izanik alemana, nederlandera eta jidisha ere. Jatorriz <i>Lurmuturreko nederlandera</i> (holandera) deitu zitzaion eta gaurko izena XIX m.aren hondarrean eman zitzaion. Afrikaansaz mintzatzen diren zuriei <i>boerrak</i> (granjeroak) deitu zaie. Kolonoek Hegoafrikara eramane zuten hegoaldeko nederlanderan du jatorria. Hizkuntza germanikoetan gazteena da. XIX. m. arte mintzatua bakarrik izan zen eta idazteko neerlandera arautua erabiltzen zen. 1925ean nederlanderen lekua hartu zuen hizkuntza ofizial bezala. Beste bi hizkuntza mintzatuenak bantuak dira, oso hurbilak beren artean: zuluera eta josera. Nederlandez eta afrikaansez mintzatzen direnek elkar uler dezakete zertxobait kostata. XX. m. an zehar garatu zen literatura. 1933an publikatu zen Bibliaren lehenengo itzulpen osoa.</p> <p>HIZKUNTZA. Ezaugarri nagusiak.</p> <p>Fonetika. A) Bokalen aldaera handia du bere sistema</p>	<p>HISTORIA. Lengua indoeuropea de la rama occidental de la familia germánica, a la que también pertenecen el alemán, el holandés y el yidis, originariamente llamado <i>holandés del Cabo</i>. La designación actual fue adoptada a finales del s. XIX. Los hablantes blancos del afrikaans son llamados <i>boers</i> (granjeros). Procede de la variedad meridional del holandés llegado a Sudáfrica en boca de los colonos. Es la más joven de las lenguas germánicas. Fue solo lengua oral hasta mitad del s. XIX, mientras el holandés o neerlandés normativo era la escrita. En 1925 sustituyó al holandés como lengua oficial. Las otras dos lenguas más habladas son lenguas bantúes muy cercanas entre sí, el zulú y el josa. Hablantes de holandés y afrikaans pueden entenderse con algún esfuerzo. Durante el s. XX se desarrolló la literatura. En 1933 se publicó la primera traducción completa de la Biblia.</p> <p>LENGUA. Principales características.</p> <p>Fonética. A) Dispone de un sistema fónico de una gran</p>
--	--

fonikoak. *sch* hasierako multzo kontsonantikoa *sk* bihurtu da: *schoen* (zapatak) → *skoen*. Kontsonante jakin batzuen aurreko *-t* desagertu egin da. **B)** Ortografiak nederlanderako kontsonante bikoitzak murriztu egin ditu. **C)** Azentua hitzaren edozein silabak har dezake, baina normalean erroak hartzen du. Azentu zirkunflexuak bokal luze irekiak seinalatzen ditu.

Morfosintaxia. **A)** Izen amankomun eta neutroen arteko bereizketa galdu egin da. **B)** *-e* morfemak plurala adierazten du ia beti. **C)** Hitzak ez dira deklinatzen. **D)** Artikuluak bakarrera murriztu dira: *die*. **E)** Aditzei dagokienez, amaierak murriztu egin ditu eta aldagaitz bihurtu pertsona gramatikal guztietan. Normalean subjektua eta osagarrien artean agertzen dira. **F)** Perpausaren ohiko ordena Subjektua + Aditza + Osagarriak da. **G)** Lexikoak ingeles, frantses eta alemanetik hartu ditu maileguak kolonoen jatorriko hizkuntzen bidez eta baita inguruko afrikar hizkuntzetatik ere, hala nola khoisan eta bantuetatik. **H)** Zenbakien izenak apenas aldatu diren nederlanderako izenetatik. Hona hemen afrikaansez lehenengo 10 zenbakien izenak: *een* (1), *twee* (2), *drie* (3), *vier* (4), *vyf* (5), *ses* (6), *sewe* (7), *agt* (8), *nege* (9), *tien* (10).

variedad de vocales. El grupo consonántico inicial *sch* se transforma en *sk*: *schoen* (zapatos) → *skoen*. Desaparece la *t* precedida de determinadas consonantes. **B)** La ortografía reduce las consonantes dobles del holandés. **C)** El acento puede recaer en cualquiera de las sílabas de una palabra, pero casi siempre se encuentra en la raíz de la misma. El acento circunflejo señala las vocales largas abiertas.

Morfosintaxis. **A)** Se ha perdido la distinción entre nombres comunes y neutros. **B)** El morfema *-e* indica generalmente plural. **C)** Las palabras no se declinan. **D)** Simplifica los artículos a uno solo: *die*. **E)** En cuanto a los verbos, reduce las desinencias hasta hacerlas invariables en todas las personas gramaticales. Habitualmente aparecen entre el sujeto y los complementos. **F)** El orden habitual de la oración es Sujeto + Verbo + Complementos. **G)** El léxico incorpora préstamos del inglés, del francés y del alemán a través de las lenguas de origen de los colonos y también términos de de las lenguas africanas vecinas, como las koisanas y las bantúes. **H)** Los nombres de los números apenas han cambiado con respecto a los del holandés. Los 10 primeros son los siguientes: *een* (1), *twee* (2), *drie* (3), *vier* (4), *vyf* (5), *ses*

<p>Idazkera. Latindar alfabetoa, zeinari azentu zirkunflexua erantsi baitzaio bokal luze irekientzat.</p>	<p>(6), <i>sewe</i> (7), <i>agt</i> (8), <i>nege</i> (9), <i>tien</i> (10).</p> <p>Escritura. Afabeto latino, al que se añade el acento circunflejo para las vocales largas abiertas.</p>
--	--

GRAMATIKAK, METODOAK, ESKULIBURUAK

L'AFRIKAANS de poche, Assimil évacion, Un guide de conversation original et facile, les mots clés, les expressions courantes, les coutumes locales, d'après Thomas Suelmann, 14,5x10,5, 206 or., France, **1999**.

HIZTEGIAK, LEXIKOAK

DEUTSCH-AFRIKAANS / AFRIKAANS-DEUTSCH, Wörterbuch, H.G. Schulze eta G.P.J. Trümpelmann, in4vo handia, 809 or., Pretoria, **1957**.

AFRIKAANSA AFRIKAANS LANGUAGE

Bokalen hotsak / Vowel sounds

	Front plain lab.	Central	Back
Close	i y ː		u
Mid	ɛ, ɛ ː œ ə		ɔ, ɔ ː
Open		ɐ	ɑ ː

<p>Hainbat ezberdintasun nederlandera eta afrikaansaren artean. Artikulu mugagabea, 'n afrikaansaz eta <i>een</i> nederlanderaz. 'A book' 'n <i>boek</i> da afrikaansaz, eta bietara <i>een boek</i> edo 'n <i>boek</i> nederlanderaz.</p>	<p>Some differences between Deutch and Afrikaans. The indefinite article, 'n in Afrikaans and <i>een</i> in Dutch. 'A book' is 'n <i>boek</i> in Afrikaans, whereas it is either <i>een boek</i> or 'n <i>boek</i> in Dutch. This 'n is usually</p>
--	---

<p>'n hau normalean bokal ahul bezala [ə] ahoskatzen da.</p> <p>Afrikaansaz atzizki txikigarria <-tjie> da, eta nederlanderaz <-tje>, beraz "bit" afrikaansaz <i>bietjie</i> eta <i>beetje</i> nederlanderaz.</p> <p>Bokal diakritikodunak afrikaansaz mailegatuak ez diren hitzetan: <á, é, è, ê, ë, í, î, ï, ó, ô, ú, û, ý>.</p> <p>Afrikaansaz hitz labur batzuek hasieran apostrofoa hartzen dute. Hitz apostrofodunen hiru adibide dira 'k, 't, 'n. Azkena (artikulu mugagabea) da afrikaansa moderno idatzian amankomuna, eta besteak beste hitz batzuen aldaera laburtuak dira (<i>ek</i> eta <i>het</i> hurrenez hurren) eta apenas aurki daitezkeen poesian ez bada.</p>	<p>pronounced as just a weak vowel, [ə].</p> <p>The diminutive suffix in Afrikaans is <-tjie>, whereas in Dutch it is <-tje>, hence a "bit" is <i>bietjie</i> in Afrikaans and <i>beetje</i> in Dutch.</p> <p>The vowels with diacritics in non-loanword Afrikaans are: <á, é, è, ê, ë, í, î, ï, ó, ô, ú, û, ý>.</p> <p>A few short words in Afrikaans take initial apostrophes. Three examples of such apostrophed words are 'k, 't, 'n. The last (the indefinite article) is the only apostrophed word that is common in modern written Afrikaans, since the other examples are shortened versions of other words (<i>ek</i> and <i>het</i> respectively) and are rarely found outside of a poetic context.</p>
---	---

Hona hemen adibide batzuk / Here are a few examples

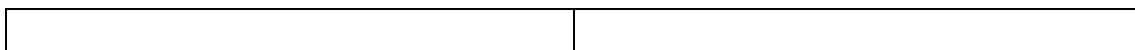
Apostrophed Version	Usual Version	Translation	Notes
'n Man loop daar		A man walks there	
'k 't Dit gesê	Ek het dit gesê	I said it	Uncommon, more common: Ek't dit gesê
't Jy dit geëet?	Het jy dit geëet?	'd You eat it?	Extremely uncommon

Afrikaans letraketa ahoskera / Afrikaans letters and pronunciation

Grapheme	IPA	Examples
a	/e/	<i>appel</i> ('apple')

aa	/ɑ:/	<i>aap</i> ('ape')
aai	/ɑ:i/	<i>draai</i> ('turn')
ai	/aj/	<i>baie</i> ('many', 'much' or 'very')
b	/b/	<i>boom</i> ('tree')
		(found mainly in borrowed words; the former
c	/s/, /k/	pronunciation occurs before 'e', 'i', or 'y'; featured in the plural form -ici, as in the plural of <i>medikus</i> (medic), <i>medici</i>)
		<i>chirurg</i> ('surgeon'; /ʃ/, typically 'sj' is used
ch	/ʃ/ /x/ /k/	instead), <i>chemie</i> ('chemistry'; /x/), <i>chitien</i> ('chitin'; /k/). Found only in loanwords and proper names
d	/d/	<i>dae</i> ('days'), <i>dag</i> ('day')
dj	/d͡ʒ/	<i>djati</i> ('teak') (used to transcribe foreign words)
	/ɛ/ /i·e/ /ə/	<i>se</i> (indicates possessive, for example 'Jan se boom', meaning 'John's tree')
e		
ê	/ɛ ː /	<i>sê</i> ('say' or 'says')
ë	/i/	<i>oë</i> ('eyes')
ee	/eə/	<i>weet</i> ('know' or 'knows'), <i>eet</i> ('eat'), <i>een</i> ('one')
eeu	/iu/	<i>sneeu</i> ('snow'), <i>eeu</i> , ('century')
ei	/ɛi/	<i>Mei</i> ('May')
eu	/eø/	<i>seun</i> ('son' or 'lad')
f	/f/	<i>fiets</i> ('bicycle')
g	/x/	<i>goed</i> ('good'), <i>geel</i> ('yellow')
gh	/g/	<i>gholf</i> ('golf'). Used for /g/ when it is not an allophone of /x/; found only in borrowed words
h	/ɦ/	<i>hael</i> ('hail'), <i>hond</i> ('dog')
i	/i/	<i>kind</i> ('child') <i>ink</i> ('ink')
ie	/i/	<i>iets</i> ('something')
j	/j/	<i>jonk</i> ('young')
k	/k/	<i>kat</i> ('cat'), <i>kan</i> ('kan')
l	/l/	<i>lag</i> ('laugh')
m	/m/	<i>man</i> ('man')

n	/n/	<i>nael</i> ('nail')
ng	/ŋ/	<i>sing</i> ('sing')
o	/ɔ/	<i>op</i> ('on' or 'up')
ô	/ɔ : /	<i>môre</i> ('tomorrow')
oe	/u/	<i>boek</i> ('book') , <i>koel</i> ('cool')
oei	/ui/	<i>koei</i> ('cow')
oi	/oj/	<i>mooi</i> ('pretty' or 'beautiful') - Sometimes spelled 'oy' in loanwords and surnames
oo	/oə/	<i>oor</i> ('ear' or 'over')
ooi	/ɔ : i/	<i>nooi</i> (saying for little girl)
ou	/œu/	<i>oupa</i> ('grand(pa/father) , <i>koud</i> ('cold')
p	/p/	<i>pot</i> ('pot') , <i>pers</i> ('purple')
q	/k/	(found only in foreign words with original spelling maintained; typically <k> is used instead)
r	/r/	<i>rooi</i> ('red')
s	/s/	<i>ses</i> ('six') , <i>stem</i> ('voice' or 'vote')
sj	/ʃ/	<i>sjaal</i> ('shawl')
t	/t/	<i>tafel</i> ('table')
tj	/tʃ/, /k/	<i>tjank</i> ('whine like a dog' or 'to cry incessantly'). (The former pronunciation occurs at the beginning of a word and the latter in <-tjie>)
u	/œ/	<i>kus</i> ('coast')
û	/œ : /	<i>brûe</i> ('bridges')
ui	/œj/	<i>uit</i> ('out')
uu	/y/	<i>uur</i> ('hour')
v	/f/	<i>vis</i> ('fish'), <i>vir</i> ('for')
w	/v/	<i>water</i> ('water')
x	/ks/	<i>xifoied</i> ('xiphoid')
y	/ɛi/	<i>byt</i> ('bite')
z	/z/	<i>Zoeloe</i> ('Zulu'). Found only in onomatopoeia and loanwords

Afrikaans gramatikan, ez dago bereizketarik aditzen infinitiboa eta orainaldiko formetan, salbuespen izanik 'izan' eta 'ukan' aditzak.	In Afrikaans grammar, there is no distinction between the infinitive and present forms of verbs, with the exception of the verbs 'to be' and 'to have'.
--	---

Infinitive form	present indicative form	Dutch	English	German
-----------------	-------------------------	-------	---------	--------

wees	is	zijn	be	sein
hê	het	hebben	have	haben

In addition, verbs do not conjugate differently depending on the subject. For example,

Afrikaans	Dutch	English	German
ek is	ik ben	I am	ich bin
jjy/u is	jjij/u bent	you are (sing.)	du bist (informal sing.)
hy/sy/dit is	hij/zij/het is	he/she/it is	er/sie/es ist
ons is	wij zijn	we are	wir sind
julle is	jullie zijn	you are (plur.)	ihr seid (informal pl.)
hulle is	zij zijn	they are	Sie (formal sing. & pl.)/sie sind

The preterite looks exactly like the present but is indicated by adverbs like *toe*, the exception being 'to be'.

Afrikaans	Dutch	English	German
-----------	-------	---------	--------

ek was	ik was	I was	ich war
--------	--------	-------	---------

The perfect is sometimes preferred over the preterite in literature where the preterite would be used in Dutch or English, for example, in the case of the verb *to drink*:

Afrikaans	Dutch	English	German
-----------	-------	---------	--------

ek het gedrink.	ik dronk.	I drank.	ich trank.
-----------------	-----------	----------	------------

In other respects, the perfect in Afrikaans follows Dutch and English.

Afrikaans	Dutch	English	German
-----------	-------	---------	--------

ek het gedrink	ik heb gedronken.	I have drunk.	ich habe getrunken.
----------------	-------------------	---------------	---------------------

--	--

<p>Afrikaansa oso hizkuntza zentralizatua da, esan nahi baita bokal gehienak era oso zentralizatuan ahoskatzen direla. Nahiz eta dialekto eta azentu ezberdin asko egon, transkripziooa nahikoa estandarra da.</p>	<p>Afrikaans is a very centralised language, meaning that most of the vowels are pronounced in a very centralised way. Although there are many different dialects and accents, the transcription should be fairly standard.</p>
--	---

Afrikaans	IPA	Dutch	English	German
Hallo! Hoe gaan dit?	[ɦaləu ɦu xaːn dət]	Hallo! Hoe gaat het (met je/jou/u)? Also used: <i>Hallo! Hoe is het?</i>	Hello! How is it going (Hello! How are you?)	Hallo! Wie geht's?
Baie goed, dankie.	[bajə xuːt danki]	Heel goed, dank je.	Very well, thank you.	Mir geht's gut, danke.
Praat jy Afrikaans?	[praːt jəi afrikɑ̃ːs]	Spreek je Afrikaans?	Do you speak Afrikaans?	Sprichst du Afrikaans?
Praat jy Engels?	[praːt jəi ɛŋəls]	Spreek je Engels?	Do you speak English?	Sprichst du Englisch?
Ja.	[jaː]	Ja.	Yes.	Ja.
Nee.	[neːə]	Nee.	No.	Nein.
'n Bietjie.	[ə biki]	Een beetje.	A bit.	Ein Bisschen.
Wat is jou naam?	[vat əs jəu nɑːm]	Hoe heet je? Less common: <i>Wat is jouw naam?</i>	What is your name?	Wie heißt du? <i>Wie ist dein Name?</i>

Die kinders praat Afrikaans.	[di kənərs prɑːt afrikaːns]	De kinderen spreken Afrikaans.	The children speak Afrikaans.	Die Kinder spreken Afrikaans.
Ek is lief vir jou. Less common: Ek het jou lief.	[æk əs lif vʊr jəʊ]	Ik hou van je/jou. Less common: <i>Ik heb je/jou lief.</i>	I love you.	Ich liebe dich. Also: <i>Ich habe dich lieb.</i>

AFRIKAANS ALFABETOA AFRIKAANS ALPHABET

<p>XX. m.aren lehen urteak arte bazegoen afrikaans akademiarekiko benetako interesa. 1925ean gobernuak afrikaansa benetako hizkuntzatzat onartu zuen eta ez nederlanderaren bertsio argot bezala. Ordudanik afrikaansa gutxi aldatu da.</p>	<p>During the early years of the 20th century there was a blossoming of academic interest in Afrikaans. In 1925 Afrikaans was recognised by the government as a real language, instead of a slang version of Dutch. Afrikaans has changed little since then.</p>
---	--

Afrikaans alfabetoa / Afrikaans alphabet

A a	B b	C c	D d	E e	F f	G g	H h	I i
aa	bee	see	dee	ee	ef	gee	haa	ie
J j	K k	L l	M m	N n	O o	P p	Q q	R r
jee	kaa	el	em	en	oo	pee	kuu	er
S s	T t	U u	V v	W w	X x	Y y	Z z	
es	tee	uu	vee	wee	ex	y	set	

Afrikaans ahoskera / Afrikaans pronunciation

Vowels and diphthongs

a aa aai au e ê ee eeu ei/ey eu i ie ieu o
[ʌ/a] [ɑ:] [aə] [ou] [ɛ/e:/ə/æ] [ɛ:] [e:] [iu] [əi] [ø:] [ə/i] [i] [iu] [ɒ/o:]
oe oei oi/oy oo ooi ou ow u û ui uu uy y
[u] [ui:] [oj] [o:] [oi:] [əu] [ou] [e/y] [œ:] [œy] [y] [œy] [əi]

Consonants

b c ch d dj f g gh h j k l m
[b/p] [s/k] [x] [d/t] [c] [f] [x/g/ç] [g/k] [h] [j] [k] [l] [m]
n ng p q r s sj t tj v w x z
[ŋ/n] [ŋ] [p] [kw] [r] [s] [ʃ] [t/d] [tʃ, kj] [f] [w/v] [ks] [z]

Notes

- b = [p] at the end of a word, [b] elsewhere
- c = [s] before e, i or y, [k] elsewhere
- d = [t] at the end of a word, [d] elsewhere
- e = [æ] in some words, e.g. ek (I), berg (mountain), skêr (scissors), though in the dialect of Cape Town, Kaaps, the e in these words = [ɛ]
- g = [g] between l/r and e, [x] elsewhere
- gh = [k] at the end of a word, [g] elsewhere
- n = [ŋ] before c, k, q or x, [n] elsewhere
- -ns nasalizes the previous vowel and mutes the n, eg: *Afrikaans* [afri'kã:s] and *ons* [õ:s].
- tj = [tʃ] at the beginning of a word, [kj] in -tjie
- w = [w] after a consonant, [v] elsewhere

Testu-lagina afrikaansaz / Sample text in Afrikaans

Alle menslike wesens word vry, met gelyke waardigheid en regte, gebore. Hulle het rede en gewete en behoort in die gees van broederskap teenoor mekaar op te tree.

Itzulpena / Translation

Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela; eta ezaguera eta kontzientzia	All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and
--	---

<p>dutenez gero, elkarren artean senide legez jokatu behar dute. <i>(Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsaleko 1. artikulua)</i></p>	<p>should act towards one another in a spirit of brotherhood. <i>(Article 1 of the Universal Declaration of Human Rights)</i></p>
---	---